

27.6.2016

Yksikön päällikkö

Nurmijärven kunta/yleiskaavoitus
PL 37
01901 NURMIJÄRVI

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Nurmijärven Palojoen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2016-006819 T 10 03 01

Osayleiskaavan suunnitteluala sijaitsee Nurmijärven kunnan kaakkoiskulmassa sijaitsevan Palojoen kylän alueelle. Kaavoitettava alue rajautuu pohjoisessa Nurmijärven Kirkonkylään ja Raalan kylään, lounaassa Klaukkalaan, idässä Tuusulaan ja etelässä Vantaan kaupunkiin. Palojoen alue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta, jonka halki kulkevat Vantaanjoki ja Palojoki. Asutusta on alueella hajanaisesti ja suurimmat asutuskeskittymät ovat Palojoen keskustassa ja Toivalan alueella.

Osayleiskaavan tarkoituksena on ohjata alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä. Kaavassa osoitetaan käyttötarkoitukset eri alueille ja selvitetään rakentamismahdollisuudet. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo arvioi osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa oman perustehtävänsä mukaan kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Palojoki oli 1500-luvulla yksi Nurmijärven suurimmista kyläkokonaisuuksista, ensimmäiset kirjalliset merkinnät siitä ovat vuodelta 1539. Palojoella oli 1560-luvulla 9 taloa. 1700-luvun puolivälissä laaditun pitäjänkartan mukaan Palojoki oli tuolloin tiivis ryhmäkylä. Isojako hajautti kylää jonkun verran, mutta siitä huolimatta kylä on säilyttänyt osan perinteisestä rakenteestaan. Vanhin rakennuskanta on tosin enimmäkseen uusiutunut. Palojoen keskusta ympäristöineen on kulttuuriperinnöltään arvokasta aluetta, sillä siellä sijaitsee sekä Aleksis Kiven elämään että hänen tuotantoonsa liittyviä merkittäviä paikkoja. Kohde on Museoviraston inventoinnissa nostettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009).

27.6.2016

Yksikön päällikkö

Palojoen kylän kulttuurimaisema on myös maakunnallisesti merkittävä kohde (Missä maat on mainioimmat – Uudenmaan kulttuuriympäristöt 2012, Uudenmaan liitto). Nurmijärven kunta on laatimassa Palojoelta maisemaselvitystä, joka on tarpeen osayleiskaavan laatimiseksi ja maisemallisten arvojen huomioimiseksi kaavassa.

Nurmijärven rakennusperintöselvitys (luonnos) on laadittu vuonna 2010. Sen mukaan Palojoen osayleiskaava-alueella on useita merkittäviä rakennusperintökohteita, jotka ovat esitetty kaavan valmisteluaineiston liitteenä. Nämä pääasiassa vanhat tilakeskukset ja niiden rakennukset edustavat Palojoella merkittävintä paikallista rakennusperintöä. Kohteet tulee viedä osayleiskaavan kaavakarttaan ja varustaa ne asianmukaisilla suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä. Uuden rakentamisen rakennustapaan on myös hyvä kiinnittää huomiota ja antaa siitä kaavassa määräyksiä, etenkin perinteisiä rakennuspaikkoja täydentävälle rakentamiselle.

Museovirasto lausuu erikseen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole Palojoen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Vs. yksikön päällikkö

Tiina Merisalo
museonjohtaja

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus